

§84

Generell borgen för energikoncernen Vaggeryds Energi AB (KS 2020/057)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ge energikoncernen Vaggeryds Energi AB ett generellt borgenstak om 280 miljoner kronor.
- Kommunfullmäktige beslutar därmed, att såsom för egen skuld ingå borgen för energikoncernen Vaggeryds Energi AB:s låneförbindelser upp till ett totalt belopp om 280 mnkr.

Reservationer

Ulf Abrahamsson (C) reserverar sig mot arbetsutskottets beslut till förmån för eget förslag.

Sammanfattning

I skrivelse daterad 2020-03-02 från energikoncernen Vaggeryds Energi AB anhåller koncernen om att få ett generellt borgenstak beviljat av kommunfullmäktige uppgående till 280 mnkr. Denna tjänsteskrivelse tar inte ställning till bolagets affärsmässiga bedömning av de underliggande projekten som leder fram till en ökad skuldsättning. Tjänsteskrivelsen beskriver kort skälen till ärendet samt tar sin utgångspunkt i kommunens risk kopplat till borgensåtagandet och koncernskuldens storlek.

Energikoncernen Vaggeryds Energi AB har idag inget generellt borgenstak utan kommunfullmäktige har tagit beslut i varje enskilt ärende. Bolagets lånestock kommer 2020-03-31 uppgå till 80 miljoner kronor. Den är vid årsskiftet 50 mnkr.

Bolaget kommer med start innevarande år och under kommande fem år behöva ersätta befintlig värmeproduktion i Vaggeryd och Skillingaryd samt bygga samman fjärrvärmenäten genom att dra en överföringsledning mellan de båda orterna. Bolaget planerar att ersätta dagens två huvudproduktionsanläggningar med en anläggning belägen mellan Vaggeryd och Skillingaryd. Pannorna är sedan 1985 och är utslitna, färdig använda.

Bolaget skriver i skrivelsen till kommunen att det nya verket ska placeras så att det ansluter till den nya överföringsledningen. Ledningen ska läggas så att det i framtiden även finns möjlighet att ta emot spillvärme från industrier med värmeöverskott. Mot bakgrund av bland

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2020-04-15

annat reinvesteringsbehovet och för att möta framtidens efterfrågan av energi i kommunen har styrelsen i bolaget och VD kommit fram till att denna plan är bäst för bolaget.

Energikoncernen Vaggeryd Energi AB med dotterbolag anhåller därför om ett generellt borgenstak om 280 miljoner kronor, vilket enligt plan ska rymma dels befintlig skuld om 80 miljoner kronor och dels tillkommande upplåningsbehov om 200 miljoner kronor.

Nyupplåningen skall således användas för att bygga bolagets framtida värmeproduktion i kommunen.

Kommunen tecknar i vissa fall borgen för lån till de kommunägda bolagen. Den finansiella risken aktualiseras om någon part som kommunen gått i borgen för skulle hamna i obestånd med påföljden att kommunens åtagande skulle falla ut i kostnader för skattekollektivet. Tecknande av borgensåtaganden 2019-12-31 exklusive det solidariska borgensåtagandet som medlem i Kommuninvest uppgick till 452,5 mnkr där 359 mnkr avser Vaggeryd-Skillingaryd Bostads AB och 50 mnkr avser Vaggeryds Energi AB. Därutöver har kommunen såsom för egen skuld ingått borgen för SÅM (22,5 mnkr) och Fiberförningarna med totalt 21,0 mnkr.

Vid årsskiftet 2019-12-31 uppgår det genomsnittliga borgensåtagandet per invånare i kommunen avrundat till 31 700 kr per invånare. För riket finns enbart 2018-12-31 i nuläget. Den uppgick till 26 302 kr per invånare. Nivån i riket har troligtvis ökat något, men Vaggeryds kommun ligger sannolikt något högre än riket.

Kommunkoncernen har ökat sin skuld snabbt de senaste åren. Den ökande skulden beror på flera olika faktorer. Dels finns ett reinvesteringsbehov inom olika verksamheter (lokaler m.m.), dels har VSBo en hög takt i sitt bostadsbyggande, men skulden ökar också för att kommunens politiskt beslutade mål kring tillväxt nås och fler invånare flyttar till kommunen. Med fler invånare följer ett ökat behov av resurser i våra verksamheter men också i form av bland annat nya verksamhetslokaler (förskolor, grundskolor etcetera). Prognosen för kommunens befolkning visar på en fortsatt tillväxt.

Energikoncernen Vaggeryds Energi AB har en god finansiell ställning med flera affärsområden i sin portfölj. Soliditeten ligger på ungefär 36,5 procent vid årsskiftet 2019. Från och med 2020 har dessutom Elverket övergått till att bli dotterbolag under Vaggeryds Energi AB, vilket skapat ovan benämnda koncern. Risken att Vaggeryds Energi AB med dotterbolag Vaggeryds Elverk AB som är helägt av Vaggeryds kommun inte skulle fullfölja sina åtaganden kopplat till ett ökat lånebehov bedöms som mycket liten.

Att koncernskulden totalt i kommunen växer snabbt ställer högre krav på tydliga mål, fastställda ramar och riktlinjer i kommunkoncernen som begränsar de finansiella risker som

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2020-04-15

finns inom skuldförvaltning. Fastställda spelregler, en tydlighet kring ansvar och rollfördelning är också viktigt. Kommunens ekonomifunktion tillsammans med bolagen har tagit fram en riktlinje för skuldförvaltning som kommer föreslås kommunfullmäktige parallellt med detta ärende.

Målet med den riktlinjen för skuldförvaltning i kommunkoncernen är bland annat:

- aktivt minimera kostnader och risker för kommunkoncernens finansiering
- säkerställa tillräcklig likviditet i koncernen.
- säkerställa ett koncernperspektiv i skuldförvaltningen.
- öka kompetensen i skuldförvaltningen och minska sårbarheten i koncernen.
- Vid finansiering av projekt som bedöms vara miljöinriktade ska det övervägas om så kallad grön finansiering är möjlig och lämplig.

Kommunkoncernens finansiella risker utgörs främst av:

- Refinansieringsrisk
- Ränterisker
- Operativa risker
- Koncern risk

Refinansieringsrisk och kapitalbindning

Med refinansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. För att begränsa refinansieringsrisken ska kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid enligt en normportfölj. Avvikelser ska rapporteras till kommunstyrelsen.

Ränterisk och räntebindning

Med ränterisk menas risken kring framtida ränteutveckling och att värdet på en tillgång eller kostnaden för ett lån negativt förändras på grund av en oväntad förändring av räntenivån.

Operativa risker

Operativa risker avser bland annat risker för förluster till följd av att interna processer och rutiner är felaktiga eller inte ändamålsenliga, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker.

Koncernrisk

Risken att koncernens helägda bolag och kommunen inte ser den totala konsoliderade risken i skuldportföljen vilket kan leda till koncentrationsrisker som bidrar till ökad ränterisk. En

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2020-04-15

strategi är att skapa jämna förfall på koncernnivå, i syfte att minska risken för att en stor del av skulden omsätts, då villkoren på marknaden är ogynnsamma.

Kommunledningskontorets förslag till beslut:

- Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att ge energikoncernen Vaggeryds Energi AB ett generellt borgenstak om 280 miljoner kronor.
- Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta därmed, att såsom för egen skuld ingå borgen för energikoncernen Vaggeryds Energi AB:s låneförbindelser upp till ett totalt belopp om 280 mnkr.

Kommunstyrelsen beslutade 2020-04-08 § 79 att återremittera ärendet till kommunstyrelsens arbetsutskott för ytterligare ägarsamråd.

Rikard Larsson, VD Vaggeryds Energi AB, och Peter Waldenström, fjärrvärmechef, föredrar ärendet och bakgrunden till behovet av att investera i nya fjärrvärmepannor.

Nya miljökrav gör att pannorna behöver anpassas. Att anläggningarna är gamla medför 2-3 haverier årligen, vilket oftast leder till ombyggnation då nya reservdelar inte passar. Pannorna körs över sin kapacitet samtidigt som kommunen växer. Renovering av befintliga anläggningar uppskattas till 50-80 mkr, därefter kvarstår stort behov av underhåll av de gamla anläggningarna. De befintliga fjärrvärmenäten är nu tillräckligt stora för att uppnå skalfördelar för en ny, större anläggning.

Yrkanden

Ulf Abrahamsson (C) föreslår att borgensbegäran ska avslås med hänvisning till bristande underlag.

Propositionsordning

Ordförande ställer kommunledningskontorets förslag och Ulf Abrahamssons förslag mot varandra och finner att kommunledningskontorets förslag antas.

Expedieras till

Kommundirektör
Ekonomichef
Vaggeryds Energi AB

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2020-04-15

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2020-04-08 § 79, Återremiss till kommunstyrelsens arbetsutskott för ytterligare ägarsamråd
- Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen 2020-03-18 § 65, Generell borgen för energikoncernen Vaggeryds Energi AB
- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2020-03-11
- Skrivelse från Energikoncernen Vaggeryds Energi AB, Borgenstak för energikoncernen Vaggeryds Energi AB med dotterbolag